

OLIMPIADA LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ-OLAV
Clasele IX-XII
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
16 martie 2024
nivelul 2 – clasele a XI-a și a XII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție precizările de mai jos.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.

Citește cu atenție textele, apoi cerințele, și răspunde, pe foaia de examen, la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

PÂINEA ALTUIA

de A. I. Kuprin

— Acuzat, conform prevederilor legii, ți se acordă ultimul cuvânt, a spus președintele tribunalului cu un glas nepăsător, cu ochii pe jumătate închiși de oboseală. Ce poți adăuga, pentru lămurirea sau justificarea faptei dumitale?

Acuzatul a tresărit și s-a cramponat nervos cu degetele sale subțiri și lungi de balustrada boxei acuzaților. Era slăbuț, pîrpiriu, cu mișcări sfioase și cu o privire plină de spaimă. Părul de pe cap și din barbă rar, spălăcit și năclăit, și genele complet albe dădeau feței sale palide un aspect bolnăvicios, anemic... Era acuzat de faptul că, locuind la o rudă a sa îndepărtată, contele Vențepolski, dăduse foc cu premeditare locuinței acestuia în noaptea de douăzeci și trei spre douăzeci și patru ianuarie. Expertiza medicală stabilise că este perfect normal și în deplinătatea facultăților mintale. Mai stabilise că avea o sensibilitate oarecum sporită a sistemului nervos și tendința de a izbucni pe neașteptate în plâns, dovedind o slăbiciune a centrilor inhibitori, dar atâta tot.

Până în clipa aceea, acuzatul părise nepăsător, străin parcă de propriul lui proces. Atmosfera solemnă, apăsătoare a tribunalului, uniformele judecătorilor, postavul roșu, cu franjuri de aur, de pe masa lor, uriașa sală neîncălzită, portretele majestose de pe pereți, publicul de dincolo de balustradă, aprozii agitați, jurații gravi și demni, calmul olimpic al procurorului și dezinvoltura avocatului – toate acestea îl buimăciseră. I se părea că nimerise între dinții unei mașini uriașe pe care nu-i în măsură s-o oprească nicio ființă omenească, nici măcar pentru o clipă.

În timpul pledoariei avocatului său simțise de mai multe ori dorința să se ridice în picioare și să strige: „Habar n-aveți ce spuneți, domnule avocat. Lucrurile s-au petrecut altfel. Încetați și lăsați-mă pe mine să povestesc cum am săvârșit crima”, ca să redea apoi cu o voce sigură, în cuvinte clare și mișcătoare, toate gândurile lui de atunci, ba mai mult, chiar și sentimentele sale cele mai subtile... Dar mașina se învârtea cu atâta precizie și cu atâta nepăsare, încât nu i se putea împotrivi.

Ultimele cuvinte, însă, ale președintelui au trezit pe neașteptate în el energia febrilă a disperării, proprie oamenilor în clipa morții, energia care îl împinge uneori pe un condamnat la moarte să lupte pe eșafod cu gâdele ce-i pune ștreangul de gât.

Și, cu un glas plin de rugă, condamnatul a strigat:

— O, da, domnule președinte! Pentru Dumnezeu, ascultați-mă... Dați-mi voie să povestesc tot, de la început până la sfârșit.

Jurații s-au prefăcut a fi numai ochi și urechi, judecătorii desenau, absorbiți, cocoșei pe foile de hârtie de dinaintea lor, în sală s-a așternut o liniște plină de încordare. Acuzatul a început:

— Când am venit în orașul acesta, în primele zile ale anului trecut, nu aveam niciun plan de viitor. Mi se pare că sunt chiar de la naștere un ratat. Niciodată n-am avut noroc, și la patruzeci de ani mă simțeam tot atât de neputincios și lipsit de simț practic ca în tinerețe.

L-am rugat pe contele Vențepolski să mă ajute să-mi găsec o slujbă. Speram să nu mă refuze fiindcă se înrudea de departe cu răposata mea mamă. Contele, darnic și cumsecade cu oamenii, nu mi-a putut găsi o slujbă în momentul acela, dar m-a invitat să locuiesc între timp în casa lui.

M-am mutat la dânsul. La început, mi-a dat o oarecare atenție, dar s-a plictisit curând și nu se mai jena de mine. Se obișnuise probabil atât de mult cu prezența mea, încât mă socotea un fel de mobilă. Atunci a început pentru mine o viață îngrozitoare, plină de umilințe amarnice, de furie neputincioasă, de vorbe și zâmbete lingușitoare.

Nimeni nu poate să înțeleagă cât de chinuitoare este o astfel de viață, dacă nu o încearcă pe propria lui piele. Oamenii independenți și mândri greșesc când își închipuie că deprinderea de a trăi pe socoteala altuia distruge cu totul sentimentul mândriei și al ofensei. Niciodată nu fusesem atât de sensibil ca atunci față de orice cuvânt care părea să fie o aluzie la viața mea parazită. În vremea aceea, sufletul meu era ca o rană deschisă – o altă comparație nu pot găsi – și fiecare atingere îl îndurera ca arsura unui fier înroșit în foc. Dar pe măsură ce trecea timpul, slăbea și energia care ar fi putut să mă smulgă din starea aceasta înjosită. Am fost totdeauna slab, laș, lipsit de voință. Viața îndestulată pe socoteala contelui mă paralizase și mă pervertise cu totul, rosesca ca o rugină și ultimele urme ale independenței mele. Uneori, când mă culcam seara și retrăiam nesfârșitele umilințe din timpul zilei, mă sufocam de furie și-mi spuneam: „Gata! Măine plec, însă nu înainte de a-i arunca în față contelui, cu îndrăzneală, câteva adevăruri amare. Mai bine să îndur foamea și frigul, să umblu în zdrențe, decât să mai duc existența asta mârșavă.”

Dar „măine” pieria orice urmă a hotărârii mele. Pe buze îmi apărea iarăși zâmbetul jalnic, încordat, iarăși nu știam ce să fac cu mâinile în timpul mesei, iarăși mă simțeam stângaci și ridicol. Când îndrăzneau să-i amintesc contelui de promisiunea de a-mi găsi o slujbă, el îmi răspundea cu aerul lui de boier trufaș:

— De ce te grăbești, dragul meu? Nu te simți bine la mine? Mai așteaptă puțin și o să vedem noi...

Tăceam. Când contele îmi dăruia câte un costum de-al lui, puțin uzat, nici nu încercam măcar să refuz. Costumele lui erau impecabile, dar prea largi pentru mine. Un oaspete al amfitrionului meu a spus într-o zi că hainele de pe mine par „a fi luate de la un frate mai mare”, iar un alt domn, un tip murdar și cinic, despre care se șoptea că e trișor, a izbucnit în râs, întrebându-mă cu insolentă:

— Nu-i așa, Fedorov, că-ți faci hainele la croitorul contelui?

Niciunul dintre ei nu-mi spunea pe nume. Contele uita aproape totdeauna să mă prezinte cunoscuților, dintre care cei mai mulți trăiau, ca și mine, pe socoteala lui, cu singura deosebire că ei știau să se poarte cu dânsul de la egal la egal, aproape familiar, pe când eu rămâneam totdeauna timid și lingușitor. Mă urau cu ura nepotolită și hidoasă a celor ce rivalizează pentru bunăvoința patronului.

Slugile contelui mă tratau cu obrăznicia grosolană, plină de trufie, proprie oamenilor de teapa lor. La masă, uitau să mă servească. În privirile și vorbele lor de slugi simțeam disprețul lor, adică disprețul celui ce lucrează față de un trântor. Îmi făceam patul și-mi periam singur hainele.

Seara se juca uneori cărți. Când lipsea vreun partener, contele mă invita la joc. Nu aveam niciodată banii mei, dar mă așezam la masă obsedat de gândul câștigului. Jucam cu lăcomie, calculat și cu pasiune, ajungând uneori să mă rog lui Dumnezeu ca să mă ajute să câștig, dar, cum se întâmplă de obicei în astfel de cazuri, pierdeam totdeauna mai mult decât toți.

După ce jocul se termina, și partenerii se socoteau între ei, ședeam cu ochii în pământ, roșu de rușine, frământând febril în mână bucata de cretă. Când tăcerea devenea insuportabilă, spuneam, căutând să rostesc cuvintele degajat:

— Conte... vă rog... fiți atât de bun... pentru moment trec printr-o mică jenă financiară... Plătiți dumneavoastră pentru mine... O să vă restituți banii mâine...

Fără îndoială că promisiunea mea nu era crezută de nimeni. Toți știau că nu-mi voi achita datoria nici a doua zi și nici altă dată. Uneori, seara, contele și oaspeții lui se duceau la câte un restaurant [...]. Eram invitat într-o doară, cu un ton care mă îndemna să refuz. Știam că dacă aș fi refuzat, nimeni n-ar fi stăruit să merg. Dar, vă jur pe tot ce am mai sfânt că nu am putut să înțeleg niciodată ce anume mă silea să dau fuga înaintea tuturor în antreu și să-mi îmbrac grăbit paltonul.

În timpul mesei se făceau multe glume și tot felul de șotii. Râdeam des și tare, dar veselia mea era aceea a unui câine dresat. Iar dacă îmi trăsnea prin minte să fac vreo glumă bună sau un

calambur reușit, nu mă asculta nimeni. Abia deschideam gura, că mă și întrerupeau. Nu mă luau în seamă, iar eu începeam pentru a zecea oară aceeași frază, căutând zadarnic cu privirea ochii cuiva.

Dar și mai îngrozitoare erau nopțile. Dormeam într-o cameră îngustă de trecere, care semăna mai curând cu un coridor, pe o canapea veche, cu lâna ieșită în afară, cu o cocoasă la mijloc și cu arcurile rupte. Cele două picioare din față, care lipseau, era înlocuite cu propria mea valiză.

O, cât de mult uram canapeaua asta! Niciodată nu am simțit pentru un om o ură atât de nestăpânită ca pentru mobila aceasta hârbuită, pe care nu ar fi cumpărat-o niciun negustor de lucruri vechi. De cum începea să se însereze, mă cuprindea o groază tot mai mare la gândul nopții lungi, de insomnie, care mă aștepta. În cele din urmă, trebuia să mă culc. Cocoșa din mijlocul canapelei îmi încovoia spinarea, arcurile îmi împungeau coastele, perna mi se părea prea joasă și-mi luneca de sub cap în fiecare clipă. După foarte puțin timp, începeau să mă doară îngrozitor ceafa și mijlocul. Capul mi se înfierbânta, și gândurile se răsuceau și se roteau în bietul meu creier ca duse de un vârtej... Îmi făuream planuri fantastice, irealizabile, de viitor. Noaptea credeam în ele, dar dimineața mă speriau ca un delir pricinuit de febră.

Îmi aminteam de toate impresiile din timpul zilei, de toate vorbele mele și ale altora, de fiecare jignire și umilință. Le analizam cu desfătarea intensă și cu consecvența profundă și teribilă de care este în stare numai mintea unui om singuratic și jignit. Și, reconstituind toate lucrurile acestea mărunte, mârșave, scoteam din fundul sufletului meu o murdărie atât de respingătoare, încât... Dar nu... despre asemenea lucruri nu se poate vorbi nici măcar în fața tribunalului, nici măcar în scop de apărare.

Când treceau pe lângă canapeaua mea, prietenii contelui își băteau joc de starea ei jalnică. O numeau patul lui Procust.

În ziua fatală, unul dintre cunoscuții contelui, domnul Lbov, i-a invitat pe toți la restaurant, ca să bea în cinstea unei moșteniri căpătate de el. M-am îmbrăcat și eu. Le ieșire, pe scară, l-am lovit din greșeală pe domnul Lbov și i-am cerut scuze. El mi-a răspuns:

— Nu-i nimic, fleacuri... Apoi a adăugat pe neașteptate: Dar te-ai deranjat degeaba, Fedorov. Nu te-a invitat nimeni să vii cu noi.

Am încremenit în prag, copleșit de cuvintele acestea crude. Oaspeții ieșeau, zgomotoși, iar unul dintre ei a strigat din ușă:

— Du-te și culcă-te pe patul lui Procust.

Altul a completat:

— Pe patul dumatiale de linge-blide!*

Și au plecat, râzând în hohote, iar eu m-am înapoiat în odaie și m-am întins pe canapea. Speram în fundul sufletului că le va părea rău de cele ce mi-au spus și vor trimite după mine, dar nu a venit nimeni... Am plâns amar două sau trei ore, cuprins de o furie neputincioasă. Patul meu de „linge-blide” îmi producea o suferință cumplită. M-am ridicat în picioare. Ura împotriva canapelei ajunsese la culme. Am adunat câteva cutii de pălării, le-am umplut cu ziare vechi și rupte, am turnat gaz peste ele, apoi le-am băgat sub canapea și le-am dat foc. În tot acest timp eram ca într-un delir...

Când mi-am venit în fire, flăcările cuprinseseră întreaga odaie. M-am îngrozit și am început să strig după ajutor. Tot ce a urmat vă este cunoscut, domnilor jurați...

Traducere din limba rusă de Ion Mihail

*În rusește, joc de cuvinte: prokustovo ioje – patul lui Procust; prohvostovo ioje – patul de linge-blide (n. t.).

A. (1 punct: 0,25 p. pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Feodorov:

- are o sensibilitate exagerată a sistemului nervos și tendința de a plânge destul de des;
- are un aspect fizic specific unui om bolnav care contrastează cu forța sa psihică;
- este un om al cărui aspect fizic este în concordanță cu rezultatul expertizei medicale;
- este un om lucid, fără probleme psihice, ai cărui centri inhibitori sunt slăbiți.

2. La sosirea în oraș, Feodor îl roagă pe Vențepolski:

- să-i acorde mai multă atenție;
- să-i găsească un loc de muncă;
- să-i împrumute niște bani;
- să-l primească în casa lui.

3. Feodorov a sosit în orașul în care a ajuns să locuiască:

- în noaptea de douăzeci și trei spre douăzeci și patru ianuarie;
- în primele zile ale lunii ianuarie, cu un an înainte de proces;
- în seara în care Lbov a sărbătorit primirea moștenirii.
- în ziua în care a împlinit patruzeci de ani.

4. Fedorov trăiește sentimentul de rușine în momentul în care:

- contele îl invită să joace cărți, în absența unui partener;
- trebuie să-i ceară contelui să-i plătească datoria la cărți;
- contele uită să-l prezinte oaspeților săi;
- slugile contelui uită să-l servească la masă.

B. (2 puncte: 0,25 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea din text a următoarelor idei, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- Fedorov așază sub canapea cutii de pălării, umplute cu ziare.
- Fedorov decide ca, a doua zi, să părăsească locuința contelui.
- Fedorov este informat că nu face parte dintre cei invitați la restaurant.
- Fedorov își cere scuze domnului Lbov.
- Fedorov pierde la jocul de cărți.
- Fedorov primește costumele oferite de conte.
- Fedorov se întoarce în camera sa.
- Fedorov se mută în casa contelui.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

- Precizează ce consideră Fedorov că a pierdut ca urmare a acceptării modului de viață lipsit de griji din casa contelui.
- Menționează trăsătura prin care Fedorov se aseamănă cu marea parte a anturajului contelui, așa cum reiese din propria mărturisire.
- Explică motivul pentru care slugile contelui îl tratează cu dispreț pe Fedorov.
- Prezintă similitudinile care se pot stabili între Fedorov și canapeaua sa.

D. (15 puncte)

Doi prieteni discută între ei despre textul „Pâinea altuia” de A. I. Kuprin.

— Fedorov mi se pare o victimă a societății pe care, în final, se răzbună.

— Din punctul meu de vedere, duce o luptă cu sine însuși, iar incendierea canapelei demonstrează că în sfârșit are capacitatea de a acționa.

Redactează un text de cel mult 30 de rânduri care să reprezinte intervenția ta în acest dialog. Alege una dintre opiniile formulate de cei doi prieteni, pe care o vei susține prin două argumente, în dezvoltarea cărora vei valorifica textul dat.

SUBIECTUL al II-lea**20 de puncte**

Anca: Pe site-ul Comisiei Europene, la domeniul Agricultură și dezvoltarea rurală, am găsit următorul text: „Apicultura este practică în toate țările UE și se caracterizează printr-o mare diversitate de condiții de producție, de productivitate și de practici apicole. Pe lista celor mai mari producători de miere, China ocupă primul loc, iar UE locul doi. În același timp, UE importă net miere din țări terțe. Țările UE cu cea mai mare producție de miere (România, Spania, Ungaria, Germania, Italia, Grecia, Franța și Polonia) sunt situate în principal în sudul și estul Europei, unde condițiile climatice sunt mai favorabile pentru practicarea apiculturii. [...] Toate tipurile de miere comercializate în UE trebuie să respecte normele de calitate și de etichetare prevăzute în Directiva 2001/110/CE privind mierea.” Voi ce părere aveți despre miere?

Ioana: Anca, am consultat directiva precizată și am ajuns la anexa I, punctul 1, unde mierea este definită astfel: „substanța naturală dulce produsă de albinele *Apis mellifera* din nectarul plantelor sau din secrețiile secțiunilor vii ale plantelor sau din excrețiile, pe secțiunile vii ale plantelor, ale insectelor care se hrănesc prin sucțiune din plante.” Deci sintagma „miere de albină” este un pleonasm, nu?

Marian: Am accesat și eu sursa menționată de voi și am descoperit că, în funcție de origine, există miere din inflorescență sau miere din nectar (obținută din nectarul plantelor) și miere din secreție zaharoasă (mierea obținută în special din excrețiile insectelor care se hrănesc prin sucțiune din plante). Mai mult, în anexă se precizează și cât la sută ar trebui să fie, la 100 de grame de miere, conținutul de fructoză și de glucoză, respectiv de zaharoză. Interesant. Până acum știam doar că mierea conține foarte multe zaharuri. A, da, și că există circa 320 de tipuri de miere, care se diferențiază prin culoare, miros și gust.

Carla: Dragii mei, mierea are valoare energetică impresionantă. Pe lângă faptul că se utilizează ca îndulcitor natural, mierea are și alte roluri, având valențe antiinflamatoare, antioxidante și antibacteriene. Un studiu din anul 2018 a arătat că mierea are proprietăți antimicotice, iar un altul din 2021 a arătat că mierea ar putea fi foarte importantă pentru îmbunătățirea simptomelor în cazul infecțiilor de la nivelul tractului respirator superior. Apoi mierea este o bună sursă de antioxidanți și se spune că ar putea îmbunătăți funcția cognitivă, datorită olifenolilor. Este contraindicată însă persoanelor alergice la produsele apicole și copiilor sub un an. Cumpăr lunar miere.

Vasile: Nu cumpărați miere din magazin. Este falsă. În supermarketuri au apărut în ultimul timp borcane de miere aduse din regiunea mediteraneană, care arată promițător, dar conținutul are gust de caramel și este zaharisită suspicios (probabil prin aditivi chimici). Eu, care cunosc gustul de miere naturală de când mă știu, nu o recunosc ca fiind miere. Mierea bună se cumpără întotdeauna direct de la apicultori. Îi găsiți în piețe cu borcane (atenție, puțini sunt de încredere, trebuie controlată mierea) sau când mergeți pe drum cu mașina și îi vedeți cu stupinele la marginea pădurilor. Au obiceiul să țină la vânzare miere filtrată (clară), pentru că nimeni nu vrea miere nefiltrată, chipurile că „e urâtă”. Întrebați dacă nu au nefiltrată. Nu vă speriați dacă o să găsiți în recipient o aripă de albină sau un picioruș. Ați dat lovitură. Mai naturală și mai sănătoasă ca aia nu o să găsiți în veci, mai ales că albinele sunt cele mai curate vietăți cunoscute vreodată pe Pamânt.

Marian: Să fii tu sănătos câți apicultori bagă glucoză în miere, așa că nu ai nicio garanție a calității. Oricum, toată mierea din magazine este cu glucoză industrială adăugată. Este absolut imposibil să produci suficientă miere naturală. Se consumă milioane de tone de miere pe an. Nu țin pasul albinele cu cerința de pe piață. Nici măcar 20% din consum nu este din producția de miere naturală. Dacă prinzi un apicultor care îți vinde miere naturală, să îi plătești cât cere.

Constantin: Salutare, Carla. Sunt apicultor cu vechime, autorizat DSVSA și comercializez miere 100% naturală, direct din stupina proprie. Mierea este de floarea-soarelui și este compusă din flavonoizi, uleiuri volatile, substanțe minerale, vitamina P, vitamina E și lecitină sub formă pură. Nu a fost procesată, nici modificată termic sau chimic. Poți verifica analizele de laborator dând click aici.

Postări de pe un forum cu tematică agricolă (adaptare)

A. (2 puncte: 0,40 p. pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Citește enunțurile jos mai jos, extrase din textul dat sau referitoare la acesta. Transcrie pe foaia de concurs cifra asociată enunțului și notează opțiunea ta. În cazul în care consideri că enunțul exprimă un fapt, notează în dreptul cifrei F, iar în cazul în care consideri că exprimă o opinie, notează O.

1. Albinele sunt cele mai curate vietăți cunoscute vreodată pe Pamânt.
2. Mierea are o valoare energetică impresionantă.
3. Mierea se produce și din excrețiile insectelor care se hrănesc din plante.
4. Pe lista celor mai mari producători de miere, China ocupă primul loc, iar UE locul doi.
5. Toata mierea din magazine este cu glucoză industrială adăugată.

B. (9 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din cerințele de mai jos.

1. Precizează două informații noi pe care le-a obținut Marian, după ce a consultat sursa menționată de Anca și Ioana.
2. Menționează cu ce scop răspunde Constantin la postarea Carlei, motivându-ți răspunsul.
3. Formulează un răspuns la întrebare Ioanei: „Deci sintagma *miere de albină* este un pleonasm, nu?”, susținându-ți poziția.

C. (9 puncte)

Redactează un text de cel mult 20 de rânduri, care să reprezinte răspunsul tău la comentariile lui Vasile și Marian, în care demontezi câte o afirmație a fiecăruia dintre aceștia.

SUBIECTUL al III-lea 10 puncte (câte 3 puncte pentru cerințele 1-2; 4 puncte pentru cerința 3)

Privește cu atenție afișul atașat, apoi răspunde la următoarele cerințe:

1. Menționează scopul campaniei pentru care a fost realizat afișul.
2. Precizează două tehnici de persuasiune specifice comunicării media, utilizate în realizarea afișului.
3. Prezintă semnificația mesajului „Eu am ales un job în depozit. În timp, ei au văzut că pot face performanță.”, evidențiind mijloacele lingvistice/strategiile utilizate.

**Eu am ales
un job în depozit.
În timp, ei au
văzut că pot face
performanță.**

Dragoș,
de la **Lucrător în Depozit**
la **Manager de Departament**

#BucuriaLidl înseamnă
mai mult decât crezi!

Aplică pe cariere.lidl.ro